

О.Г. Терешкін, д-р техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

К.В. Калєнік, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ДУАЛЬНА СИСТЕМА ОСВІТИ ЯК БАЗИС ПРОФЕСІЙНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Дуальна система освіти передбачає поєднання навчання в навчальному закладі з періодами виробничої діяльності. Визначаючи в загальному вигляді суть дуальної системи підготовки, слід зазначити, що вона підсилює практичну спрямованість підготовки фахівців шляхом інтеграції в навчальний процес великого обсягу виробничої практики, що значно підвищує професійну мобільність випускників. Разом з тим впровадження дуальної системи передбачає принципову зміну організації навчального процесу, в основі якого раціональне поєднання, протягом усього навчального року, теоретичної підготовки та розширеної виробничої практики на підприємствах і в організаціях. Навчальний процес організовується таким чином: паралельно зі звичайними заняттями у ВНЗ студенти ходять на роботу на конкретне підприємство або фірму, де набувають практичний досвід (професійна підготовка).

Організація та ведення освітнього процесу в рамках дуальної системи є підґрунтям для перетину інтересів особистості, системи освіти, роботодавця, держави. Кожна зі сторін отримує вигоду від якості кваліфікації. Для людини – це засіб забезпечення себе і своєї сім'ї, для системи освіти – забезпечення власної конкурентоспроможності, для роботодавця – якісну працю працівника, який впливає на успішність підприємства, для держави – якісну працю працівника, яка впливає на успішність підприємства, що, в свою чергу, впливає на економічний розвиток країни.

Стратегічна мета України – конкурентоспроможність економіки, диверсифікація та висока якість послуг та продукції, розвиток середнього класу, кваліфікованих і заповзятливих працівників, як основи державності, стабільності. Єдиний спосіб ефективної конкуренції у сфері готельного бізнесу, це забезпечення сервісу високого рівня, який можуть забезпечити лише кваліфіковані кадри, які володіють практичними знаннями та навичками. Крім теоретичних занять в університеті, для студентів треба регулярно організовувати семінари та майстер-класи в усіх напрямках роботи готелів. Семінари

повинні проводити найкращі фахівці та професіонали у своїй справі: директори з продажу, маркетингу, з бізнес-підтримки, менеджери з постачання, менеджери ресторанів, шеф-кухарі, сомельє.

На початку навчання студенти стажуються на лінійних посадах (порт'є, покоївка, офіціант, кухар, мийник посуду, координатор відділу продажів або відділу кадрів та ін.). На другому етапі навчання студенти виконують обов'язки супервайзерів, так само протягом року працюючи у всіх відділах готельного комплексу. Спеціалізацію студенти обирають після закінчення навчання, проходять поглиблене стажування в відділах і в службах, що найбільш їх зацікавили, і вже найкращим випускникам пропонуються вакантні керівні посади в службах харчування, прийому та розміщення гостей, відділах продажів і маркетингу.

Маючи професію готельного менеджера, важко залишитися без роботи. Зрозуміло, що кваліфікований персонал в сфері готельної справи буде затребуваний завжди. Перш ніж вибрати свою майбутню професію, необхідно серйозно задуматися про те, наскільки велика ймовірність працевлаштування за даною спеціальністю, і чи можна розраховувати на кар'єрне зростання в майбутньому.

Дуальна система передбачає пряму зацікавленість готельєрів і рестораторів у підвищеному рівні професійної освіти студентів. Навчальні заклади на рівноправній основі співпрацюють з підприємствами, на базі яких здійснюється виробниче або практичне навчання. Розроблюють робочі програми, які орієнтовані на запити роботодавця – замовника конкретного фахівця. Елективні дисципліни і кількість годин на кожен предмет визначає замовник за погодженням із навчальним закладом.

Завдання дуальної системи для індустрії гостинності: підготовка нової генерації фахівців, які відповідають запитам сучасного ринку; розширення спектра пропонованих спеціальностей; диференціація професійної підготовки; інтернаціоналізація професійної освіти та інтеграція в єдину світову систему; розширення участі в транснаціональних компаніях, що сприятиме появі потреби в міжнародних стандартах в якості обслуговування і, в кінцевому рахунку, в уміннях і знаннях – працівників.